

هفتمین المپیاد زبان‌شناسی آسیا و اقیانوسیه

۱ تا ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ ش.

پرسش‌ها

پاسخگاه المپیاد طلابی‌ها

- لطفاً با دقت به توضیحات ناظران گوش کنید.
- زمان آزمون یک ساعت است. برگه‌ی پرسش‌ها هفت صفحه است و شامل پنج پرسش است. شما می‌توانید پرسش‌ها را به ترتیب دلخواه پاسخ دهید.
- استفاده از هرگونه وسایل الکترونیکی، برگه‌ی دست‌نویس یا چاپی یا هرگونه منبع خارجی ممنوع است.
- در صورتی که سوالی داشتید، فقط دست خود را بالا ببرید تا یکی از ناظران به شما پاسخ دهد. ناظران پیش از پاسخ با شما با مستولان مشورت خواهند کرد.
- دستورالعمل‌های نوشتن پاسخ:
 - متن پرسش‌ها را بازنویسی نکنید.
 - پاسخтан به هر پرسش را روی برگه یا برگه‌هایی مجزا بنویسید.
 - فقط از روی برگه‌ی پاسخنامه استفاده کنید و پشتیش را خالی بگذارید.
 - روی هر برگه‌ی پاسخ، نامتان، شماره‌ی پرسش و شماره‌ی ترتیب صفحه را بنویسید:

...	نام
۵	شماره‌ی پرسش
۳ / ۳	شماره‌ی صفحه

...	نام
۵	شماره‌ی پرسش
۲ / ۳	شماره‌ی صفحه

...	نام
۵	شماره‌ی پرسش
۱ / ۳	شماره‌ی صفحه

برای مثال صفحه‌ی اول، دوم، سوم از سه صفحه پاسخ به پرسش پنجم.

در غیر این صورت ممکن است در مرتب کردن و برآورد زحمات شما مشکل پیش آید.

- تمامی الگوها یا قواعدی که در مسئله کشف کرده‌اید را بنویسید؛ مگر خلاف آن ذکر شده باشد. در غیر این صورت، پاسخ شما نمره‌ی کامل را نخواهد گرفت.

پرسش‌های آزمون تا پیش از انتشار رسمی در سایت APLA (<https://aplo.asia>) باید محفوظ بماند و جایی منتشر نشود. تا زمان انتشار پرسش‌ها را لغو ندهید و در موردشان بحث نکنید.

پرسش ۱ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند واژه به زبان میسانستلا توتوناک و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است. هجای تکیه‌دار با علامت آکسان مشخص می‌شود ('): مانند $\acute{a} \rightarrow a$, $\acute{A} \rightarrow A$.

هرس شده	<i>qɔṭayá:t</i>	سنگ	<i>číwiš</i>
گرم	<i>səpá:p</i>	آقا	<i>kä:kčí:n</i>
فاقم، راسو	<i>smahá?</i>	من تورا می‌بوسم	<i>kiṭču:ksyá:n</i>
او وزن کم کرد	<i>šnéχlah</i>	چاقو	<i>kúčiň</i>
سبز	<i>stáχne</i>	غذا	<i>li:wátat</i>
زشت	<i>štini:tá:</i>	تو هم می‌زنی (چیزی را)	<i>čtčqá?</i>
تو دوختی (چیزی را)	<i>štóqɔ</i>	سوراخ، فاصله	<i>čukúk</i>
زن	<i>táku</i>	آتش	<i>múkskut</i>
تورد شدی	<i>tapahánuy:t</i>	گوشت گاو	<i>pá:kiš</i>
او می‌گوید (به کسی چیزی را)	<i>waní</i>	کومال	<i>pá:čka</i>
تو می‌فروشی (چیزی را)	<i>wistá:</i>	گسترده، پهن	<i>pa:pohčeún</i>
من می‌مانم	<i>?iktačoqó</i>	تمال نمکی	<i>pu:laqsóχ</i>
من باور می‌کنم (چیزی را)	<i>?iqqata:yá:wá</i>	مونشاین	<i>qε:čtún</i>

در واژه‌های میسانستلا توتوناک که در زیر آمده، تکیه را مشخص کنید:

او گرفت (چیزی را از کسی)	<i>maqfti:</i> ۷	خیلی	<i>čj:ňju</i> .۱
تو از دست می‌دهی	<i>paqačanqa:</i> ۸	او سرخ می‌کند (چیزی را)	<i>čuču</i> .۲
شیرین	<i>siksi</i> .۹	جای زخم	<i>čamax</i> .۳
سالساهوات	<i>skitini:t</i> .۱۰	تو خنديدي	<i>čiya</i> .۴
او می‌پاشد	<i>špa:pi:nan</i> .۱۱	این تمام‌امساخت	<i>čkukčhoč</i> .۵
الیاف بلال ذرت	<i>šya:hkuš</i> .۱۲	پنج	<i>ma:kicis</i> .۶

میسانستلا توتوناک به خانواده‌ی زبان‌های توتوناکی تعلق دارد. این زبان چند صد گویشور در مناطق مرکزی مکزیک دارد. $\check{č}$ در کلمه چشم، $\check{č}j$ در واژه‌ی جوان، $\check{č}$ = طس در واژه‌ی عطسه، $\check{š}$ = ش در واژه‌ی شیرین، \check{n} ≈ نی در واژه‌ی نیاش، \check{a} ≈ ا در واژه‌ی یاد، \check{x} ≈ خ در واژه‌ی خانه. $\check{č}$ صدای خش‌خشی است که بدون لرزش پرده‌های صوتی تلفظ می‌شود مانند $\check{š}$ در شاد یا $\check{č}$ در واژه‌ی سلام اما در تلفظ آن زبان در موقعیت تلفظ \acute{a} قرار می‌گیرد. \check{q} = ق در واژه‌ی قاشق (در گویش‌های یزدی یا کرمانی). N مانند \check{N} در واژه‌ی رنگ تلفظ می‌شود، اما زبان در انتهای دهان قرار می‌گیرد. $\acute{?}$ = ا در واژه‌ی تأخیر.

در واژه‌ی انگلیسی *about*. \acute{a} و \acute{e} مانند \acute{o} و \acute{e} است اما با باز و پهن تر شدن دهان تلفظ می‌شود. علامت مد (~) زیر یک واکه نشان‌دهنده‌ی صدایی (شبیه غُرغُز) در آن است. علامت : بعد از یک واکه کشیدگی را نشان می‌دهد. کومال نوعی تابه است. تمال نمکی نوعی غذاست. مونشاین نوعی از نوشیدنی‌های الکلی است. سالساهوات نوعی کنه است. — تامیلا کرشتن

پرسش ۲ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به لهجه‌ی لیری از زبان لوما و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است:

گوجه‌فرنگی	daala	درس من	nà baka	سگ ما	ga yila
گوجه‌فرنگی ما	ga laala	بز آن‌ها	ta woli	آن خیار	kilikamai
لوبیاسبز	tɔɔc	آن فروشگاه	cɔɔci	نان من	nà bulu
آن جاده	pelei	خانه‌ی آن‌ها	ta βεlɛ	میمون من	nà koya
خیار آن‌ها	ta yilikama	آن شکارچی	dosoi	میمون آن‌ها	ta woya
درخت ما	ga wulu	شکارچی آن‌ها	ta loso	خانه‌ی من	nà pele
نان ما					

باشگاه المپیاد طلایی

(ا) به زبان فارسی ترجمه کنید به همه‌ی شیوه‌های ممکن:

nà gulu .۴ boli .۳ ga βaka .۲ ta cwo .۱

* * *

در اینجا چند جمله به لهجه‌ی لیری از زبان لوما و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است:

آن سگ‌ها بزرگ می‌شوند.	gilai ya βalazu	من این را کوتاه می‌کنم.	gà gutuzu
جاده‌ی آن‌ها خوب است.	ta βele βaβe	این مرا می‌بیند.	ta kàzu
مورچه‌ی من بالا می‌رود (از چیزی).	nà pupu ya lezu	آن‌ها مرا صدا می‌زنند.	ta tùlizu
من آن بز را صدا می‌زنم.	gà bolii lulizu	آن‌ها بزرگ هستند.	te βalaβe
من هیزم خودم را می‌خوابام.	gà nà kɔvi lazu	این آن‌هارا بلند می‌کند.	ta te lezu
آن‌ها می‌خوابند.	ta lazu	ما کوتاه هستیم.	ge wutuβe
آن پیپ این را می‌کشد.	tavei ya paazu	این سنگین است.	biiβe
آن میمون این را کوتاه می‌کند.	koyai ya gutuzu	این این را می‌خواباند.	ta dazu

(ج) به زبان لوما ترجمه کنید:

۹. من بزرگ هستم.	pɑβe .۵
۱۰. آن‌ها مرا می‌خوابانند.	gà balazu .۶
۱۱. ما سنگین هستیم.	ga ga lave γazu .۷
۱۲. مورچه‌ی ما می‌خوابد.	ta ta γila βaazu .۸
۱۳. من آن‌هارا می‌کشم.	
۱۴. این هیزم آن‌هارا بلند می‌کند.	

(ب) به زبان فارسی ترجمه کنید:

▲ زبان لوما به خانواده‌ی زبان‌های مانده تعلق دارد. این زبان حدود ۵۶۰ هزار گویشور در لیبریا و گینه دارد. = و در واژه‌ی عربی واحد. به طور کلی β و γ مانند b و g است اما به صورت سایشی تلفظ می‌شود. ۵ و ۶ مانند e است اما با باز و پهن‌تر شدن دهان تلفظ می‌شود. واکه‌های دوتابی دلنشیز تلفظ می‌شوند. لوما دو لحن دارد: علامت \square بالای واکه لحن پایین را نشان می‌دهد و لحن بالا بی‌نشان است. برخی علامت‌های مربوط به لحن از این پرسش برای ساده‌سازی حذف شده. — ولاد نکشو (راهنمایی: ماریا کنوشنکو)

پرسش ۳ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند فعل به زبان تانگسا و با خط تانگسا همراه با شکل تلفظشان با الفبای آوانگار و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است:

(۱)	تو شلیک کردی	شہمی رُو	jaun ³ ſauŋ ² ڇاھڻڻ ڙو	من کباب خواهم کرد
(۲)	ما خواهیم خرید	آیویزی ڙیزی	tət ſi ²	ما خواهیم کشت
(۴)		ڪو ڏاڻ	sa ⁷ ſan ²	شما خواهید خورد
(۵)	تےوپ ٹاو ²	ٺیمی ڻو	t ^h ut ſuu ¹	تو بمال
	شما نچلاندید	su ¹ mu ¹		مانشستیم
	من شیرجه زدم	dok tauk	dun ¹ tʂ ²	آنها پدیدار شدند
	ما گاز زدیم	kauk ti?	rul ¹ ti ²	ما خواهیم افتاد
(۶)	jaun ¹ twit		ba ¹ to?	تو پرواز کردی
(۷)	dun ¹ kuu ¹		sau ¹ tʂ ²	آنها سرفه خواهند کرد
	تو نبریدی	teum ¹ mu?	ju ¹ kuu ¹	شما بدوید
	ما دزدیدیم	gau ¹ ti?		من خواهم ایستاد
(۱۱)	dok tun ²			تو شیرجه بزن
	شما خواهید برید			من نخوردم
	من چلاندم			آنها خواهند فروخت
	شما گاز بگیرید	(۱۵)		تو بدزد
(۸)				
(۹)				
(۱۰)				
(۱۲)				
(۱۳)				
(۱۴)				

جای خالی (۱۵-۱) را پرکنید. نیاز به پاسخ‌گویی در فضاهای هاشورزده نیست.

▲ تانگسا به خانواده‌ی زبان‌های سال تعلق دارد که خود از خانواده‌ی زبان‌های چینی-تبتی است. این زبان حدود صدهزار گویشور در شمال میانمار و شمال شرقی هند دارد. خط تانگسا را لاخوم موسانگ در سال ۱۹۹۰ م. بر اساس گویش موسانگ ایجاد کرده است. در سال ۲۰۲۱ م.، حدود ۱۰۰ نفر از این خط استفاده می‌کردند.

ئ = ن در واژه‌ی رنگ. ئ، ئ، ئ و ئ همخوان هستند. ئ، ئ و ئ واکه هستند. ئ = ا در واژه‌ی تأخیر. بعضی از هجاهای زبان تانگسا لحن دارد که این موضوع توسط شماره‌های زبرزنگیری نشان داده می‌شود.
— کیم مینگ یو، زدرا فکو ایوانف

پرسش ۴ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به زبان ماکو و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است :

- دو دختر — dūhūtaha it^hihu
- یک چشم — bak^wale ībahale
- دو استخوان — do?olatahi iwe?o
- یک دسته‌ی سطل — bak^wīpī itsipī
- دو دانه‌ی ذرت — didelatahi ōmude
- دو قوطی کبریت — do?dolatahi uku tsa?do
- یک کارگر مرد — bak^wō otidō
- دو طناب — dop^halatahi itsop^ha
- یک رئیس زن — bak^wuhu luwuhu
- سه (مخزن) بنزین — wāpobuk^wa gasolina tsobu

- سه دفترچه — wāpi?dʒek^wa k^widʒalu?dže
- یک میوه‌ی گاما — bak^wa?bo luwa?bo
- دو نوشیدنی نستا — dobulatahi nesti tsobu
- سه رئیس مرد — wāmeduk^wa luwō
- یک بشقاب — bak^wāpa dehāpa
- سه سطل — wāpu?dok^wa o?do
- یک دم — bak^wa?bo iwari?bo
- دو کانو (قایق) — dowilatahi itsowi
- یک زبان — bak^wane inene
- دو تبل ماده — dūhūtaha iwo tsuhu
- یک درخت — bak^wowi towi

باشگاه المپیاد طلایی‌ها

(ا) پاسخ صحیح را مشخص کنید :

سه دریاچه	.A
سه روشویی	.B
سه پل قوسی	.C
سه تبل نر	.D
سه پلاتین	.E
سه میوه‌ی سجه	.F
سه میمون ماده	.G

wāmeduk ^w a iwo	.۱
wāmeduk ^w a bolodo tsuhu	.۲
wāpidek ^w a buberide	.۳
wāpu?bok ^w a bale?bo	.۴
wāpu?dok ^w a päläka?do	.۵
wāpīpīk ^w a mīpī	.۶
wāpobuk ^w a itsobu	.۷

(ب) به زبان ماکو ترجمه کنید :

۱۰. سه چشم	۱۰. دو چشم
۱۱. دو دم	۱۱. دو دم
۱۲. سه طناب	۱۲. سه طناب
۱۳. یک کارگر زن	۱۳. یک کارگر زن

.۸. یک میمون نر
.۹. یک سطل

▲ زبان ماکو به خانواده‌ی زبان‌های سالیبا تعلق دارد. این زبان حدود دوهزارو پانصد گویشور در ایالت آمازوناس و نزوئلا دارد.

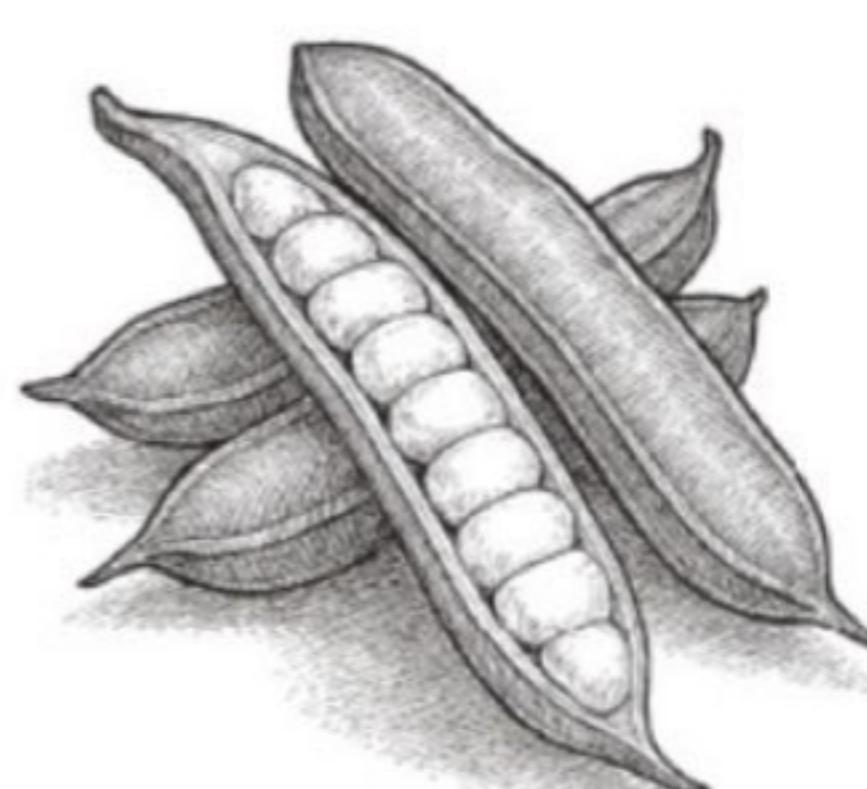
نستابرندی از آیس‌تی است. پلاتین نوعی از موز حاوی نشاسته است.

نستابرندی از آیس‌تی است. پلاتین نوعی از موز حاوی نشاسته است.

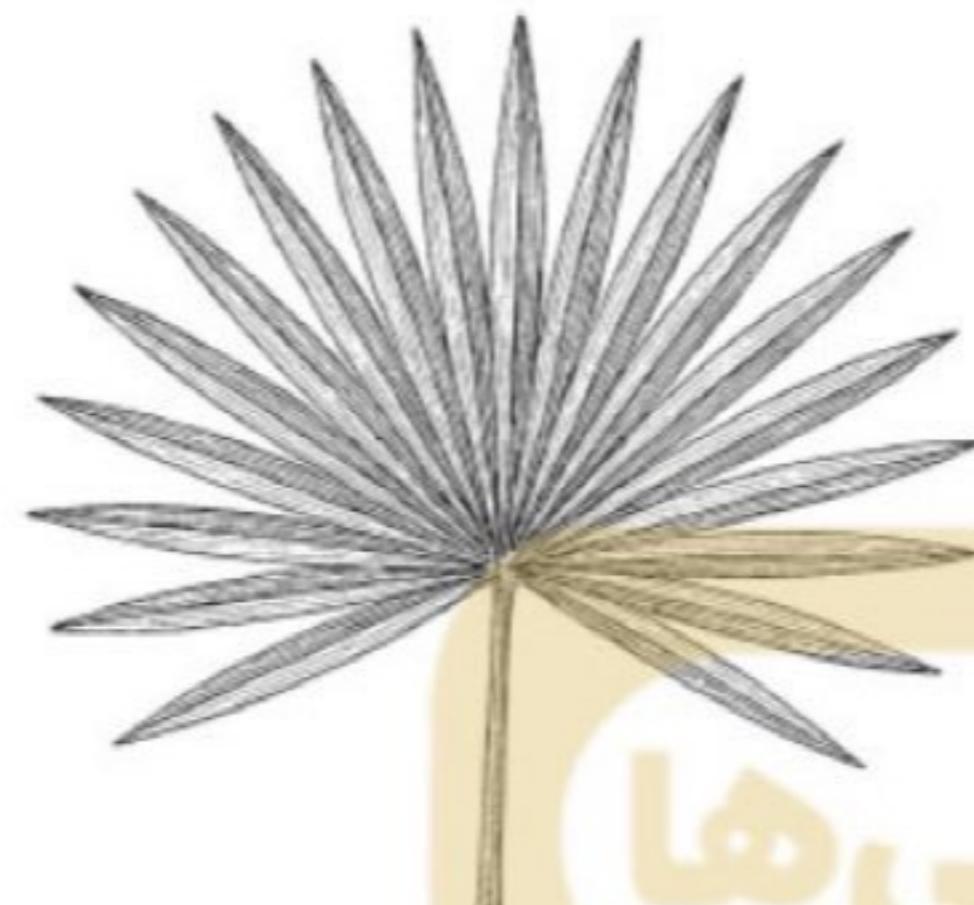
آروان کولا

میوه‌ی سجه

میوه‌ی گاما

پرسش ۵ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به زبان خاسی و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است با ترتیب تصادفی :

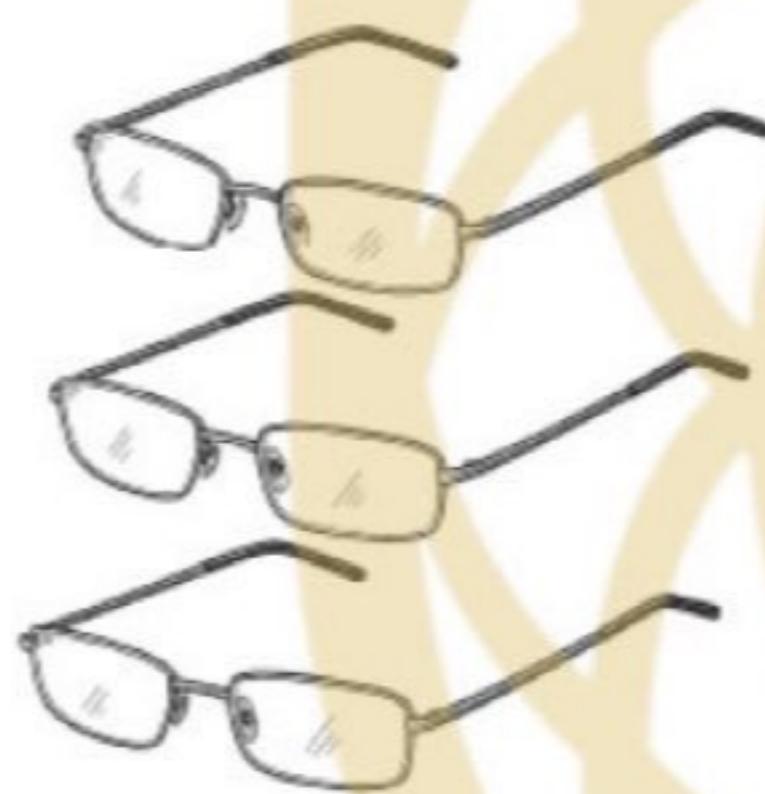
باشگاه المپیاد طلایی‌ها

.A.	سیاه بودن	ka blaŋ	.۱
.B.	برگ بزرگ	ka matyoŋ	.۲
.C.	بز جفت‌گیری	ka niehblaŋ	.۳
.D.	پدر	ka sla	.۴
.E.	پوست بز	ki dieŋ	.۵
.F.	آهن (مثالا در میله‌ی آهنی)	u kpa	.۶
.G.	برگ درخت نخل	u ladieŋtla:y	.۷
.H.	مردمک (چشم)	u laŋkpa	.۸
.I.	بز ماده	u nar	.۹
.J.	درخت‌ها	yoŋ	.۱۰

(ا) پاسخ صحیح را مشخص کنید.

* * *

در اینجا چند واژه‌ی دیگر به زبان خاسی و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است و بازهم با ترتیب تصادفی :

.K.	مردن	ka yit	.۱۱
.L.	خوراندن	ki laba:mbriew	.۱۲
.M.	شیشه (مثالا در صفحه‌ی شیشه‌ای)	ki yitkhmat	.۱۳
.N.	چمن (یک ساقه)	pinba:m	.۱۴
.O.	عینک‌ها	u khla	.۱۵
.P.	کاه	u laŋyap	.۱۶
.Q.	بیر نر	u phlaŋ	.۱۷
.R.	بیرهای آدم‌خوار	yap	.۱۸

(ب) پاسخ صحیح را مشخص کنید.

(ج) به زبان فارسی ترجمه کنید :

u laŋyoŋ .۲۲ ki khmat .۲۱ ka snieh .۲۰ ba:m .۱۹

توجه کنید که u laŋyoŋ می‌تواند دو ترجمه‌ی متفاوت به فارسی داشته باشد. هر دو را ذکر کنید.

(د) به زبان خاسی ترجمه کنید :

۲۵.	کشن	شیشه (مثالا در بطری شیشه‌ای)
۲۶.	بیر ماده	آهن (مثالا در ورق آهنی)

(ه) با توجه به اینکه ka lieŋ در زبان فارسی به معنای قایق است، ملوان‌هارا به زبان خاسی ترجمه کنید.

(!) هیچ توضیح اضافه‌ای علاوه بر پاسخ‌ها لازم نیست.

(ادامه در صفحه‌ی بعد)

⚠ زبان خاصی به شاخه‌ی خاصی از زبان‌های آسیا-اقیانوسیه‌ای تعلق دارد. این زبان حدود یک میلیون گویشور در ایالت مگالایای هند دارد.

ph، ئ، y و **ه** همخوان هستند. ئ و اکه است. علامت: بعد از یک واکه کشیدگی را نشان می‌دهد. بز جفت‌گیری یک بز نر خاص است که برای جفت‌گیری استفاده می‌شود. بیر آدمخوار ببری است که انسان را می‌گشد و می‌خورد. کاه یک ساقه‌ی خشک شده از علف است. — یانگ جانه‌یثونگ

باشگاه المپیاد طلابی‌ها

برای یادآوری این صفحه به عمد خالی گذاشته شده است

مسئول دست‌اندرکاران:

- ولاد نکشو

دست‌اندرکاران:

- زدرا فکو ایوانف
- پاناوات تیاچارون
- جروم جاخمز
- کازونه ساتو
- وانگ ژیهون
- لنوناردو پایلو
- الکساندر پیپرسکی

متن فارسی:

- محمد حسن زارع

- محمد جواد احمدی‌زاده

موفق باشید!